

Thorshavn – eisini annað enn søguligt skip

Við einari sera áhugaverdari søgu sum tænastrá, sjúkraflutnings- og bjargingarskip hjá danska ríkisumboðnum í Føroyum í næstan sjevti ár, hevur hetta stolta far nú fingið nýggjan heimstað, umframt heilt nýggjar og ikki sørt spennandi avbjóðingar

Vilmund Jacobsen

Tá Thorshavn varð bygdur í Danmark í 1940 til at røkja uppgávur í Føroyum, var Krisjan 10. kongur, og vit høvdu enn ikki fingið okkara fyrsta lögmann í Føroyum eftir heimastýrslógini – ja, forrestin eru Margretha, drottning, sum nú fylti 75 og Thorshavn javngomul.

Thorshavn er triðelsta skip í felagnum fyri føroysk træ-seglskip eftir Jóhannu og Westward Ho.

23. juli í ár eru 75 ár liðin, síðan skipasmiðjan í Frederikssund læt eigarunum skipið.

Fyri øld síðan var Tvøroyri fremsta skipahavn í landinum. Men, uttan at geva tí gætur, hvurvu øll hesi vøkru træskipini av fjørðinum – og við eitt var einki eftir. Eitt nú kom Westward Ho hiðani av fjørðinum.

Keyptu Thorshavn

– Nøkur fólk her á staðnum hildu, at vit áttu at gera nakað við hetta. Tá so møguleikin við Thorshavn var á breddanum, lögdu vit alla orku í, at skipið skuldi fáa sín nýggja heimstað á Tvøroyri, og tað eydnaðist.

Jóannes Eidesgaard vísir á, at tey

síðan keypið nú hava roynt seg á ymiskum økjum.

– Vit hava gjørt leigutúrar, luttikið á festivalum og stevnum, siglt við skúlaflokkum og hava skipað fyri útferðum, eitt nú út í Stóru Dímun. Hetta virkseimið hevur gingið betri og betri fyri hvørt ár, og hetta hevur givið okkum dirvi og áráði at herja á aftur hvørt ár.

Hann sigur, at tey eisini hava havt ein dreym um, at skipið skuldi líkjast so nógv upprunaligu tekningunum sum gjørligt.

– Tí settu vit okkum fyri at fáa skipið undir fulla seglføring, og nú í vár eydnaðist hetta. Við sera kønari hond eru seglini seymaði í Thyborøn. Umframt at seglini friðka ótrúliga nógv um skipið, geva tey eisini eina framdrift – og uppaftur betri er Thors-havn vorðið sum eitt heilt annað skip í sjónum so róligt, sum skipið nú fer við sær.

Summarsiglingin

Jóannes Eidesgaard sigur, at tey nú gera klárt til summarsiglingina.

– Vit hava verið á skipasmiðju í Vági, og skipið liggur nú inni við hugaligu træbrúnna á Hvítanesi, har ymiskt

viðlíkahaldsarbeiði verður gjørt.

Hann vísir á, at sjálvandi krevur eitt so gamalt træskip nógv viðlíkahald hvørt ár. Rundan um skipið eru ikki nógvar, men ótrúliga dugnaligar og vælgjærdar hendur.

– Figgjarliga avbjóðingin er sjálvandi eisini stór, og tí ynskja vit so mong sum gjørligt at tekna seg sum

lim í felagnum aftanfyrir skipið og annars gera brúk av tí.

Jóannes sigur, at nýggir limir og ynski um túrar kunnu sendast í telduposti til thorshavn@mail.fo

– Fyrst á skránni í ár eru nakrar starvsfólkaútfærðir, sum skipið er sera væl egnað til. Umborð eru jú allir hentleikar til at gera slíkar hugnaligar

útfærðir. Eisini fáa vit kongaliga vitjan umborð, tí okkum er sagt, at Heindrikkur, prinsur, kemur umborð og vil sigla ein túr á fjørðinum. Hetta er nú ikki so lægið, tí Thorshavn er tað føroyska kongaskipið, sigur Jóannes Eidesgaard brosandi.

Eg havi arbeiðspláss við mær

– Eg havi míni ting í bilinum, tó at bilurin ikki er stórur, og so verða uppgávurnar loystar á staðnum, sigur Poul Hammer, góðkendur rørleggjari

Vilmund Jacobsen

Poul Hammer eigur og rekur fyrirtøkuna PH Vatn & Hiti.

Hann byrjaði fyri seg sjálvan í 1997, eftir at hann hevði fingið sína útbúgving sum maskinsmiður á Tórshavnar Skipasmiðju miðskeiðis í nítiárunum.

Søgan um læruna hjá honum er eitt sindur serstøk, tí Poul byrjaði at læra á Polarfrost í Vági, men gjørdi seg lidnan á Tórshavnar Skipasmiðju.

Poul hevur altíð fingist nógvar við jarn og maskinur, og longu sum blaðungur hjálpti hann eisini til at bilaverkstaði.

Á sjónum hevur hann eisini roynt ymiskt, bæði her heima og á útlendskum kjøli, og tilsamans hevur Poul siglt í fleiri ár – ja, hann hevur enntá roynt seg sum kokkur og hovmeistari.

Hentur arbeiðsbilur

Fyrirtøkan, sum Poul Hammer hevur

í dag – PH Vatn & Hiti – hevur røtur aftur til alderskiftið, 1999/ 2000.

Í sínari tíð leigaði hann seg inn í smiðju á Tvøroyri, men í fleiri ár hevur hann bara havt sín arbeiðsbil.

– Tá eg eri farin út til ymiskar arbeiðsuppgávur, havi eg alt við mær

í bilinum. Tað er ikki soleiðis, at eg noyðist at fara heim aftur, tá eg fyrst er komin upp á pláss, har uppgávan skal loysast.

Brosandi sigur hann, at tá aðrir størri veitarar hava verið á staðnum og hugt eftir, hvat skal gerast, er

– Eg havi alt við mær í bilinum, tá eg fari út til uppgávur, sigur góðkendur rørleggjari í Suðuroy, Poul Hammer

Mynd: Vilmund Jacobsen

hann longu liðugur við sítt.

– Nei, eg fari ikki út fyri síðan at fara heimaftur. Eg havi míni ting í bilinum, tó at bilurin ikki er stórur, og so verða uppgávurnar loystar á staðnum.

Ymiskar uppgávur

Poul Hammer sigur, at hann hevur gjørt nógvar smærri uppgávur, men hann hevur eisini verið við í størri uppgávum.

Soleiðis var hann eisini við í endanum, tá stóra uppsjóðarvirkið hjá Pelagos í Fuglafirði varð bygt.

– Her gjørdi eg ymiskar uppgávur,

sum eg varð biðin um at gera, men tað var ikki soleiðis, at eg hevði nakra beinleiðis stórarbeiðstøku í hesum verkætlan.

PH Vatn & Hiti tekur sær av øllum vanligum hvs-uppgávum, og hann fæst eisini við at seta upp hita-pumpuskipanir.

– Tað er ikki soleiðis, at eg umboði nakað serstakt merki av ketlum ella hitapumpum. Hava fólk gjørt iløguna, áðrenn tey venda sær til mín, eri eg til reiðar at seta tingini upp á pláss og fáa tey at virka.

Poul Hammer, sum er góðkendur rørleggjari, sigur, at hann í aðrar mátar altíð er til reiðar at vegleiða og hjálpa viðskiftafólki, sum venda sær til hansara við ymiskum hvs-uppgávum.

– Eg eri at hitta á tlf. 224915 – ella á phhammer@mail.fo, um fyrispurningar eru, sigur fryntligi rørleggjari, sum Vikublaðið skifti orð við á vitjanini í Suðuroy í síðstu viku.